

Projectplan ontwikkeling KNA 5.0

Van: SIKB
Aan: CCvD Archeologie
Datum en versie: 5 oktober 2022 – versie 1.0

1. AANLEIDING	2
2. DOEL EN BEOOGD RESULTAAT	2
3. SCOPE VAN PROJECT	3
4. PROJECTORGANISATIE	4
5. PLANNING (HOOFDLIJNEN)	7
6. COMMUNICATIE	8
7. FINANCIËEL	8
8. RISICO'S	9
BIJLAGE 1 SCOPE	10
BIJLAGE 2 AFKORTINGEN	10

Dit Projectplan ontwikkeling KNA 5.0, versie 1.0 is op 5 oktober 2022 vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen Archeologie van SIKB (CCvD Archeologie).

Wijziging van het Projectplan is slechts mogelijk door het CCvD Archeologie.

NB Een onderdeel van het project is het vaststellen van de inhoudelijke aanpassingen van de KNA (inhoudelijke scope). Deze inhoudelijke scope is daarmee in dit projectplan niet vastgelegd.

1. AANLEIDING

In de periode 2014 – 2016 zijn BRL SIKB 4000 met onderliggende protocollen (hierna gezamenlijk: KNA), allen als versie 4.0 van 'de KNA' ontwikkeld. Deze ontwikkeling stond in het teken van de naderende certificeringsplicht middels de Erfgoedwet per 1 juli 2016. Hiervoor zijn de bestaande protocollen certificeerbaar gemaakt en is de BRL toegevoegd aan het systeem.

Met het oog op de acceptatie door het werkveld van de certificeringsplicht in combinatie met de BRL en protocollen, is besloten om de versie 4.0 zo veel mogelijk te laten aansluiten op de bestaande protocollen (versie 3.3). Een forse inhoudelijke vernieuwing van de KNA is daardoor uitgebleven. Ook in de opvolgende versies 4.1 (verwerking leerpunten uit de certificering) en 4.2 (wijzigingen op enkele actuele thema's) heeft geen grote inhoudelijke vernieuwing plaatsgevonden.

Gevolg hiervan is dat anno 2022 het archeologisch werkveld de KNA soms als knellend ervaart waarbij de inhoud niet altijd aansluit op de (gewenste) praktijk. Tevens leidt de oude complexe structuur ertoe dat actuele ontwikkelingen slechts moeizaam tot wijziging van de KNA leiden.

Inmiddels is er meer draagvlak voor een grootschalige herziening van de KNA hetgeen moet resulteren in een KNA 5.0 met een gewijzigde opzet, structuur en inhoud van de BRL en protocollen. Hiermee sluit de KNA beter aan op belangrijke thema's in het archeologische werkveld, voor nu en in de toekomst.

Het voorliggende projectplan geeft de route voor deze herziening. Dit projectplan is gebaseerd op het Plan van Aanpak zoals dat met het CCvD Archeologie, de KNA Gebruikersgroep en de Regiegroep is besproken. Het voorliggende projectplan concretiseert het Plan van Aanpak, onder meer met tussen- en eindproducten, organisatie, tijd en communicatie.

2. DOEL EN BEOOGD RESULTAAT

Doel

De ontwikkeling van een toekomstbestendig kwaliteitssysteem dat werkbaar is voor het archeologisch veld, vertaald in een stelsel van BRL SIKB 4000 met onderliggende protocollen (KNA 5.0) op basis van de volgende uitgangspunten:

- Meer gebruiksgemak en efficiency;
- Meer flexibiliteit bij toepassen;
- Meer flexibiliteit bij onderhoud;
- Betere aansluiting op de onderzoeksvraag;
- Kwaliteitsniveau tenminste gelijkwaardig aan vigerende KNA;
- Toekomstbestendig.

Dit doel vertaalt zich naar een aantal praktische doelstellingen:

- De KNA 5.0 bevat:
 - de jongste ontwikkelingen / actuele thema's binnen het archeologisch werkveld;
 - betere afstemming van onderzoeksmethoden op de onderzoeksvraag.
- De KNA 5.0 is modulair van opzet en biedt daarmee ruimte voor:
 - flexibele aansluiting van de KNA-eisen op een onderhavig onderzoek;
 - toekomstige inhoudelijke innovaties binnen het archeologisch werkveld;
 - flexibiliteit bij wijzigingen en aanpassingen (het beheer) van de KNA 5.0.
- De KNA 5.0 wordt breed geaccepteerd als:
 - inhoudelijk en beleidsmatig actueel;
 - goed uitvoerbaar.
- De KNA 5.0 voldoet aan:
 - de (inter)nationale afspraken rond certificering en accreditatie, geborgd door acceptatie door de RvA;
 - de criteria voor de certificeringsplicht op grond van de Erfgoedwet, geborgd door aanwijzing door het Ministerie OCW.

Beoogd projectresultaten

De in het project opgeleverde deelproducten zijn:

- Deelproduct 1: definitieve inhoudelijke scope zijnde een overzicht van inhoudelijke thema's, inclusief duiding daarvan, die terug moeten komen in de teksten van KNA 5.0
- Deelproduct 2: structuur van de KNA 5.0 zijnde de samenhang tussen teksten en documenten (BRL, protocollen, deelprocessen, specificaties, etc.) binnen de KNA 5.0
- Deelproduct 3: concept-KNA 5.0 bestaande uit conceptversies van BRL SIKB 4000 en bijbehorende protocollen die als basis dienen voor de formele openbare reactieronde en praktijkvalidatie
- Deelproduct 4: voorlopig digitaal systeem zijnde een digitale opzet van de teksten van KNA 5.0 die als basis dient voor de formele openbare reactieronde en praktijkvalidatie

De beoogde projectresultaten (eindproducten) zijn:

- Eindproduct 1: KNA 5.0, bestaande uit BRL SIKB 4000 Archeologie met bijbehorende protocollen, versie 5.0;
- Eindproduct 2: Digitaal systeem met daarin de bouwstenen vanuit BRL en Protocollen om op organisatieniveau en onderzoeksniveau de kwaliteit te borgen.

3. SCOPE VAN PROJECT

Het project betreft het ontwikkelen van een nieuwe versie van BRL SIKB 4000, onderliggende protocollen en een digitaal systeem met bouwstenen voor kwaliteitsborging op organisatie- en onderzoeksniveau.

Afbakening

Het project wordt afgebakend tot de volgende onderdelen van het archeologisch werkveld:

1. bureauonderzoek, het opstellen van programma van eisen en archeologisch depotbeheer;
2. gravende en niet-gravende archeologische onderzoeksmethoden en -technieken;
3. specialistisch onderzoek ten behoeve van de archeologie.

De hiermee samenhangende (inhoudelijke) eisen aan actoren, competenties van actoren en het kwaliteitssysteem van te certificeren organisaties zijn mede onderdeel van het project, deze worden uitgewerkt met name in de BRL.

Betrokken partijen

De partijen van wie de werkzaamheden direct of indirect door de uitkomsten van het project zullen worden beïnvloed, zijn in dit project het 'archeologisch werkveld'. Dit betreft de volgende partijen

- uitvoerders van archeologisch onderzoek (bedrijven en (overheids)diensten, inclusief specialisten);
- archeologische depots;
- bevoegde gezagen (in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving);
- opdrachtgevers van uitvoerders van archeologisch onderzoek (onderzoek op basis van behoefte vanuit het ruimtelijke domein resp. de archeologie);
- certificatie-instellingen;
- kennisinstututen (ten behoeve van onderzoek en onderwijs).

Genoemde partijen hebben alle een plaats binnen één of meer gremia die binnen de uitvoering van dit project betrokken zijn (zie par. 4).

Scope

De precieze inhoudelijke scope wordt voorbereid en vastgesteld in fase 1 van het project. Hierbij bevat bijlage 1 de thema's die richting zullen geven aan de inhoudelijke wijzigingen van de KNA. Voor diverse thema's is gedachtemvorming reeds gaande of kristalliseert zich reeds uit. Voor andere thema's moet een eventuele gedachtemvorming nog starten.

Het proces van gedachtemvorming (wat wil het werkveld, hoe wil het werkveld dat), is onderdeel van de eerste fase van het project KNA 5.0. Het resultaat hiervan (een definitieve lijst met thema's die in de KNA 5.0 moeten terugkomen wordt 'bevroren' als *deelproduct 1*.

Het daadwerkelijk verwerken van de definitieve lijst met thema's in KNA 5.0 is onderdeel van fase 2 van het project en moet leiden tot de feitelijke teksten van KNA 5.0, zijnde *eindproduct 1*.

Tevens behoort tot de scope van het project het opzetten van een digitaal systeem, waarbinnen de inhoud van KNA 5.0 (BRL en protocollen) in modules wordt aangeboden aan de gebruikers. Hiermee kunnen gecertificeerde organisaties de inhoud van KNA 5.0 flexibel, maar in een logische samenhang, toepassen binnen hun kwaliteitssystemen met werkprocedures en binnen hun onderzoeken. De structuur van de KNA 5.0 moet hiertoe geschikt zijn. De beschrijving van deze structuur wordt ontwikkeld in fase 1 en leidt tot *deelproduct 2*.

Het daadwerkelijk opzetten van een digitaal systeem wordt uitgevoerd in fase 2. De inrichting hiervan gebeurt aan de hand van de voorlopige en later definitieve versie van KNA 5.0 en vormt eindproduct 2.

Scopewijziging tijdens het project

De Regiegroep KNA 5.0 doet aan het eind van fase 1 een voorstel voor de definitieve inhoudelijke scope van het project alsmede voor de structuur van KNA 5.0. Besluitvorming vindt plaats in het CCvD.

Het wijzigen van de lijst met thema's of de structuur in fase 2 kan consequenties hebben voor het project met betrekking tot commitment, tijd, investering of doorlooptijd. Wijzigingen kunnen dan ook alleen plaatsvinden met medeneming van deze aspecten in de afwegingen en besluitvorming.

Scopewijziging vindt altijd plaats op voorstel van Regiegroep KNA 5.0 met besluit in het CCvD. Dit betreft:

- de lijst van thema's aanvullen op basis van actualiteit en urgentie van een onderwerp
- een thema van de lijst afvoeren op basis van (tanende) voortgang of ontwikkelingen buiten KNA 5.0.

4. PROJECTORGANISATIE

In het project wordt een aantal functies onderkent, met ieder eigen taken en kenmerken. Dit betreft:

- CCvD Archeologie
- Directeur SIKB
- Regiegroep KNA 5.0
- Begeleidingscommissie KNA 5.0
- Secretaris CCvD Archeologie
- Projectleider

Onderstaand zijn de functies met hun belangrijkste kenmerken uitgewerkt.

Functie	CCvD Archeologie
Taken	<ul style="list-style-type: none"> • opdrachtgever KNA 5.0 • formele besluitvorming over BRL SIKB 4000 en onderliggende protocollen, versie 5.0, inclusief structuur daarvan. • formele besluitvorming over het Projectplan • benoeming Regiegroep
Benoeming	Het CCvD Archeologie is een bestaand gremium en behoeft geen aparte benoeming voor dit project.
Overig	Het CCvD wordt ondersteund door de Secretaris CCvD.

Functie	Directeur SIKB
Taken	<ul style="list-style-type: none"> • opdrachtgever digitaal systeem • allocatie van middelen ten behoeve van het project • formele opdrachtgever voor in te huren mensen • formele besluitvorming over en implementeren van het op te leveren digitale systeem
Benoeming	De directeur SIKB is een bestaande functie en behoeft geen aparte benoeming voor dit project.

Overig	
--------	--

Functie	Regiegroep KNA 5.0
Taken	<ul style="list-style-type: none"> • bewaking van de inhoudelijke en procesmatige voortgang van het project • afweging van / besluitvorming over inhoudelijke issues • voorstellen van een eventuele scope-wijziging project • definitieve voorstellen aan het CCvD over • nieuwe structuur voor KNA 5.0 • de op te leveren BRL en protocollen van KNA 5.0 • eventuele geschilpunten • definitieve voorstellen aan de directeur SIKB over • het op te leveren digitale systeem • eventuele geschilpunten • inhoudelijk opdrachtgever voor projectleider
Benoeming	<p>De Regiegroep bestaat uit 6 leden en worden benoemd door en vanuit het CCvD, alsmede de Secretaris van het CCvD Archeologie. Dit zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Namens opgravende bedrijven (grootbedrijf): Henk van der Velde • Namens opgravende bedrijven (MKB): Hans Koopmanschap • Namens specialisten: Kinie Esser • Namens provinciale depots: Suzanne Wentink • Namens gemeenten (vergunningverlening en opdrachtgever): Bart Vermeulen • Namens Rijksdienst (RCE): Bjørn Smit • Agendalid namens opdrachtgevers: Eli Gehasse • Agendalid namens certificerende instellingen: PM • Secretaris CCvD Archeologie: Esther Wieringa
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • De gezamenlijke leden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de geformuleerde taken • Ieder lid borgt daarbij specifiek de inbreng van de eigen achterban • De Secretaris CCvD heeft als aparte taak het bewaken van de inhoudelijke scope • De Regiegroep benoemt een voorzitter uit haar midden. • De Regiegroep wordt ondersteund door de projectleider.

Functie	Begeleidingscommissie KNA 5.0
Taken	<ul style="list-style-type: none"> • zelf of namens hun achterban voorstellen in te brengen binnen de Begeleidingscommissie • binnen de achterban te sonderen over wenselijkheid en haalbaarheid van voorstellen vanuit de Begeleidingscommissie en dit binnen de Begeleidingscommissie terug te koppelen • het instellen van tijdelijke werkgroepen voor een specifiek onderwerp binnen de scope van het project • het gezamenlijk beoordelen van voorstellen vanuit de leden en of achterbannen • het beoordelen van concept-teksten en conceptdocumenten op inhoud, haalbaarheid, wenselijkheid en juridische uitvoerbaarheid • gezamenlijk te komen tot breed gedragen documenten • gezamenlijk eventuele geschilpunten te identificeren en vast te stellen
Benoeming	<p>Onderstaande partijen worden uitgenodigd om ieder één vertegenwoordiger te af te vaardigen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saxion (ook namens Archon) • BAP/SAMPL • CGA • Certificerende Instelling (CI)

	<ul style="list-style-type: none"> • IPO/IWC • KNA Gebruikersgroep • NVAO • RCE • RWS • VOIA • Aangevuld met max. 2 CCvD leden en de Secretaris van het CCvD
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • De Begeleidingscommissie heeft een aparte, onafhankelijke voorzitter. • De Begeleidingscommissie wordt ondersteund door de projectleider.

Functie	Secretaris CCvD Archeologie
Taken	<ul style="list-style-type: none"> • Bewaken van de inhoudelijke thema's als lid van de Regiegroep KNA 5.0 • Bemensen Begeleidingscommissie en thematische werkgroepen • Het organiseren van discussies, (tijdelijke)werkgroepen, etc. over de inhoudelijke thema's (zie 'scope') alsmede het inbrengen van die resultaten in het project. • In afstemming met de projectleider: communicatie met CCvD, SIKB-gremia en andere partners over verloop en inhoud van het project
Benoeming	<ul style="list-style-type: none"> • De Secretaris CCvD Archeologie is een bestaande functie en behoeft geen aparte benoeming voor dit project.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • (-)

Functie	Projectleider
Taken	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van • een concept-structuur voor KNA 5.0 • conceptdocumenten BRL en Protocollen • Verwerken van • input vanuit stakeholders • input van de Regiegroep en Begeleidingscommissie; • van uitkomsten openbare reactieronde, praktijkvalidatie en eventuele andere toetsen; • Bewaken van de onderlinge congruentie van de verschillende documenten met betrekking tot inhoud en formulering; • Organiseren van praktijkvalidatie, openbare reactieronde en eventuele andere toetsen; • Bewaken van voortgang van het proces qua tijd en qua budget, incl. rapportage aan Regiegroep, CCvD en directeur SIKB; • In afstemming met de Secretaris CCvD: communicatie met CCvD, SIKB-gremia en andere partners over verloop en inhoud van het project
Benoeming	<ul style="list-style-type: none"> • De projectleider wordt benoemd door de directeur SIKB.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • De projectleider kan zich voor het ICT-deel laten bijstaan door een ICT-deskundige.

Naast de hierboven beschreven projectorganisatie zullen de volgende overleggen betrokken worden:

- KNA Gebruikersgroep: dit bestaande gremium adviseert de Regiegroep over inhoud en vorm van specifieke thema's en KNA 5.0;
- Reeds bestaande overleggen: deze geven mede vorm aan inhoud of vorm van specifieke thema's waar zij reeds mee bezig zijn;
- Tijdelijke werkgroepen: deze worden op adhoc basis gevormd en geven mede vorm aan inhoud of vorm van specifieke thema's.

Voor een overzicht van de overleggen in relatie tot de thema's zoals bij de start van het project voorzien, wordt verwezen naar bijlage 1.

5. PLANNING (HOOFDLIJNEN)

Het Project kent een doorlooptijd van 2 jaar. Hierbij wordt de onderstaande hoofdlijnenplanning voorzien.

Datum gereed	Processtap	Wie
Fase 1		
Okt 22	Vaststellen projectplan Vaststellen voorlopige inhoudelijke scope Benoeming Regiegroep KNA 5.0	CCvD
Okt 22	Vastleggen projectorganisatie <ul style="list-style-type: none"> • Begeleidingscommissie • Werkorganisatie 	Werkveld SIKB
Okt 22 – feb 23	Vorbereiding en uitwerking nieuwe structuur KNA 5.0 Uitgangspunten digitaal systeem	Regiegroep
Okt 22 – feb 23	Vorbereiding en uitwerking voorlopige inhoudelijke scope	Begl.Cie Secr. CCvD
Jan 23	Veldraadpleging structuur en scope	SIKB
Mrt 23	<i>Besluit deelproduct 1: definitieve inhoudelijke scope</i> <i>Besluit deelproduct 2: structuur KNA 5.0</i>	CCvD
Fase 2		
Nov 22 – juni 23	Input inhoudelijke thema's vanuit achterbannen	Regiegroep
Nov 22 – juni 23	Input inhoudelijke thema's vanuit discussies, werkgroepen etc.	Secr. CCvD
Apr 23 – nov 23	Uitwerking inhoudelijke thema's in KNA 5.0	Begl. Cie
Dec 23	<i>Besluit deelproduct 3: concept-KNA 5.0</i>	CCvD
Jan 24 – juni 24	Ontwikkeling digitaal systeem	Regiegroep
Jan 24 – mrt 24	Openbare reactieronde en praktijkvalidatie	SIKB
Feb 24	Veldraadpleging inhoud en scope	SIKB
Mrt 24 – juni 24	Verwerking opbrengst reactieronde, validatie en raadpleging	Begl. Cie
Juni 24	<i>Vaststellen eindproduct 1: definitieve KNA 5.0</i>	CCvD
Juni 24	<i>Oplevering deelproduct 4: voorlopig digitaal systeem</i>	Regiegroep
Juni 24 – okt 24	Accreditatie, opname regelgeving	SIKB
Juni 24 – okt 24	Praktijktesten digitaal systeem	SIKB
Okt 24	<i>Oplevering eindproduct 2: digitaal systeem</i>	Regiegroep
Inwerkingtreding		

Omdat het CCvD Archeologie het besluitvormend orgaan is, is een deel van de planning afhankelijk van haar vergaderrooster. Dit vergaderrooster is voor de jaren 2023 en 2024 bij het opstellen van dit Projectplan nog niet bekend. Er is daarom uitgegaan van het vergaderrooster 2022.

Afwijking van planning

Er kunnen verschillende oorzaken om van de planning af te wijken. De belangrijkste worden als risico in paragraaf 8 uitgewerkt.

6. COMMUNICATIE

Er is op verschillende vlakken communicatie nodig:

- Richting CCvD en andere geledingen binnen SIKB: dit is een taak van de Secretaris van het CCvD en de projectleider. Aard van de communicatie is project gerelateerd en betreft inhoudelijke en procesmatige voortgang.
- Richting achterbannen van de Regiegroep en Begeleidingscommissie: dit is primair een taak van de leden van de Regiegroep resp. Begeleidingscommissie. De stukken vanuit de Regiegroep en Begeleidingscommissie kunnen hiertoe ingezet worden. Indien aan de orde kunnen Secretaris van het CCvD en de projectleider informierend toelichten in bijeenkomsten.
- Richting formele partners als Ministerie en RvA: dit is primair een taak van directeur SIKB en de projectleider. Aard van de communicatie is project gerelateerd. Tevens agenderend bij issues off-scope. Communicatiemiddelen zijn mondeling dan wel in korte notities.
NB: communicatie rond inhoudelijke thema's verloopt via Secretaris CCvD en directeur SIKB.
- Algemene communicatie: dit is taak van de Secretaris van het CCvD en de projectleider in overleg met communicatie-adviseur SIKB: Aard van de communicatie is informierend dan wel vragend (m.n. veldraadpleging en openbare reactieronde). Communicatiemiddelen zijn de veldraadplegingen, website/nieuwsbrieven en voorlichtingsbijeenkomsten (bij openbare reactieronde en bij implementatie).

7. FINANCIËEL

Voor het project worden de volgende kosten voorzien:

Betreft	Kosten
Inzet Regiegroep	Deelname is onbezoldigd
Inzet Begeleidingscommissie	Deelname is onbezoldigd
Inzet onafhankelijk voorzitter Begeleidingscommissie	Uit projectbudget, begroot PM
Inzet Secretaris CCvD	Uit lopende budgetten voor werkzaamheden SIKB
Inzet projectleider	Uit lopende budgetten voor werkzaamheden SIKB: PM Uit projectbudget (projectbegeleiding): PM
Inzet ICT-specialist	Uit projectbudget, begroot PM
Vergaderkosten	externe vergaderkosten begeleidingscommissie, begroot PM
Inzet communicatie	Algemeen: uit lopende budgetten voor werkzaamheden SIKB. Veldraadplegingen: apart budget
Proceskosten RvA:	Uit lopende budget voor werkzaamheden RvA

8. RISICO'S

In onderstaande tabel is per risico de gebeurtenis en de wijze van omgaan benoemd.

Gebeurtenis	Wijze van omgaan met de gebeurtenis
Geen overeenstemming Begeleidingscommissie	Vaststellen van discussiepunten in relatie tot scope project Primair: discussiepunten binnen scope inzichtelijk maken en apart als bespreekpunt in Regiegroep Discussiepunten van buiten scope buiten project houden c.q. buiten project adresseren
Geen overeenstemming Regiegroep	Vaststellen van discussiepunten in relatie tot scope project Primair: discussiepunten binnen scope inzichtelijk maken en apart als bespreekpunt in CCvD Discussiepunten van buiten scope buiten project houden c.q. buiten project adresseren
Geen overeenstemming CCvD	Vaststellen discussiepunten, ultimo vaststelling bij meerderheid in plaats van consensus
Resultaten inhoudelijke thema's niet / niet tijdig beschikbaar	Door projectleider vaststellen van effecten op scope en planning. Primair: oorspronkelijke planning aanhouden. Bij wijziging door Regiegroep: effecten tijd, geld en draagvlak expliciet bespreken, risico's traject opnieuw bespreken. Algemeen: Blijvend investeren in afstemming, steeds de actuele kennis over procedures en deadlines in project aanwezig-
Moelijk haalbare projectplanning door externe factoren (bijv. beschikbaarheid mensen, samenstelling BC/Regiegroep)	Door projectleider vaststellen van effecten op scope en planning. Primair: oorspronkelijke planning aanhouden. Bij wijziging: effecten tijd, geld en draagvlak expliciet bespreken, risico's traject opnieuw bespreken. Algemeen: Blijvend investeren in afstemming, steeds de actuele kennis over procedures en deadlines in project aanwezig-
Input specifieke achterban(nen) niet beschikbaar	Door vz Begeleidingscommissie en projectleider vaststellen discussiepunten in relatie tot project en deze later inhalen. Bij voortdurende vertraging: effect op tijd geld en draagvlak expliciet bespreken, voorleggen Regiegroep Algemeen: Blijvend investeren in afstemming, steeds de actuele kennis over procedures en deadlines in project aanwezig-
Projectleider levert onvoldoende product	Oorzaakanalyse (bijv. kwaliteit projectleider, inhoudelijke meningsverschillen, belangenverschillen, etc.). Bespreken met directie SIKB, Regiegroep en projectleider. Indien nodig nieuwe projectleider aanstellen.
Veldraadpleging praktijkvalidatie, openbare reactieronde, etc leveren onvoldoende of afwijkende resultaten	Door projectleider vaststellen van effecten op scope en planning. Primair: oorspronkelijke planning aanhouden. Bij wijziging: effecten tijd, geld en draagvlak expliciet bespreken, risico's traject opnieuw bespreken. Algemeen: Blijvend investeren in afstemming. Voorlichting tijdens openbare reactieronde.

BIJLAGE 1 SCOPE

>> naar deze bijlage wordt verwezen vanuit paragraaf 3

Status:

In deze bijlage beschrijft de voorlopige inhoudelijke scope voor het “project KNA 5.0”. Gedurende de eerste fase van het project wordt deze scope verder uitgewerkt tot een definitieve scope. Deze definitieve scope vormt deelproduct 1 van het project en wordt gerealiseerd aan het eind van de eerste fase van het project.

De bijlage is gebaseerd op het Plan van Aanpak, zoals dat door CCvD en KNA Gebruikersgroep in 2022 is ontwikkeld.

Achtergrond

Het herzien van de huidige versie van de KNA en daarmee samenhangend de BRL 4000 (versie 4.2) uitmondend in een modulaire KNA 5.0 betekent ingrijpende perspectiefwijziging te opzichte van de huidige versie. Het vergt qua ontwikkeling (proces, inhoud, betrokkenheid en organisatie) en na het gereedkomen van alle gebruikers (incl. CI) forse aanpassingen in hun kwaliteitssysteem.

De belangrijkste redenen voor deze grootschalige herziening zijn op hoofdlijnen:

- De afgelopen tijd is de sector geraadpleegd (via twee evaluaties: kwaliteitssysteem CCvD en bestel door OCW). Daaruit is naar voren gekomen dat men binnen het huidige systeem een gebrek aan mogelijkheden voor innovatief werken ervaart en dat de huidige structuur niet bijdraagt niet aan meer vraaggestuurde en onderzoeksgestuurde aanpak bij zowel vooronderzoek (IVO) als bij opgraven. Het herzien van de KNA is ook een kans om de inhoud van de KNA te verbeteren waarmee de uitkomsten van het proces blijvend bijdragen aan lopend en toekomstig (wetenschappelijk) onderzoek en ten behoeve van beleving van cultureel erfgoed kan worden ingezet.
- De huidige structuur maakt het gebruik **van de KNA** in de praktijk administratief zwaar. Door de structuur van de KNA kost het veel tijd om (eenvoudige) wijzigingen door te voeren binnen de protocollen en **vervolgens** te verwerken in **de kwaliteitssystemen van de certificaathouders**. Dit komt het actueel houden van de KNA niet ten goede en staat kwaliteit en innovatie op termijn in de weg.

Voor het project KNA 5.0 is het cruciaal om vooraf de scope te bepalen ten behoeve van een overzichtelijk en goed gestroomlijnd proces. De scope wordt op voorstel van de Regiegroep, na voorbereiding via de KNA begeleidingscommissie, vastgesteld door het CCvD (eea cf. planning in het Projectplan).

Uitgangspunten

De scope wordt bepaald door de volgende uitgangspunten waarvan onderdelen onderling samenhangen (vorm bepaalt bijv. mede de bruikbaarheid):

via LinkedIn. Deze lijsten worden na vaststelling door de Regiegroep resp. CCvD onderdeel van de scope.

3. Onderscheiden wettelijke en niet wettelijk verplichte protocollen in de nieuwe, modulaire structuur
 - Door een beter onderscheid wordt het gebruiksgemak groter doordat aanpassingen efficiënter (lees: eenvoudiger en dus sneller) kunnen worden doorgevoerd waar deze geen directe relatie hebben met wettelijke/accreditatieplichtige procesonderdelen van de KNA.

Een actuele en toekomstbestendige KNA:

4. Betere aansluiting van het proces op synthetiserend/wetenschappelijk onderzoek
 - Dit sluit aan op de kenniscyclus en AMZ en het feit dat de kwaliteit van onderzoek in de AMZ onder druk staat. Uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek zouden hun weg moeten vinden naar toepassing in de AMZ en vice versa, dat is nu nog onvoldoende het geval. De RvC constateert geringe bruikbaarheid van de uitkomsten voor wetenschappelijk onderzoek en het ontbreken van een voorziening voor innovatie en synthesevorming. Vanuit het kwaliteitssysteem speelt het PvE een cruciale rol. De KNA 5.0 is een kans om het PvE bij bijzondere opgravingen op te schalen naar een onderzoeksplan. Dit zou kunnen door een instrument te ontwikkelen die de PvE opsteller/bevoegde overheid helpt om hierbij (de juiste) keuzes te maken.
5. Innovatief onderzoek faciliteren & stimuleren
 - Verduidelijken welke mogelijkheden er zijn voor innovatief onderzoek binnen de KNA ook i.r.t. toezicht en wet- regelgeving
 - PM voorbeelddocumenten/ best practices ter inspiratie ontwikkelen binnen kader van de 5.0
 - PM voorlichting
6. PvE in relatie tot het Onderzoeksplan (advies RvC)
 - Zie onder 4
7. Conserveren en Deponeren
 - Toevoegen van (inhoudelijke) verbeteringen t.a.v de KNA eisen aan conserveren.
 - Actualiseren protocol Depotbeheer
8. Protocol Fysiek Beschermen heroverwegen binnen Kwa.systeem (wel/niet certificeerbaar maken?)
 - Het protocol FB is bij de KNA 4.0 buiten beschouwing gelaten. Het protocol werd in zijn toenmalige vorm niet rijp gevonden voor certificering.
 - De KNA 5.0 kan aangegepen worden om de wens voor een (vrijwillig) protocol (of anders vorm) te verbeteren waardoor het weer opgenomen kan worden.
9. Toevalsvondsten verduidelijken t.a.v. kwaliteitssysteem
 - Verduidelijken in de KNA 5.0
10. Maatwerk: Brandweerklassen/Postzegelonderzoek: kan met een nieuwe KNA dit onderzoek met minder eisen toe?
 - Er is een vraag naar meer maatwerk binnen het kwaliteitssysteem. Kunnen voorzienbare kleine onderzoeken met minder eisen aan de uitvoering uitgevoerd worden
11. Positie en gebruik Archeologische begeleiding Landbodems
 - De wijze waarop Ab Landbodems nu is opgenomen in de KNA leidt tot misbruik in de praktijk: het middel wordt ten onrechte ingezet. Kan met een aanpassing in de KNA het ongewenst toepassen voorkomen worden? Eventueel in relatie met 9 Maatwerk.

Bovenstaande is geen uitputtende lijst, in fase 1 wordt hier ten minste aan toegevoegd: lijst NVAO en lijst KNA Gebruikersgroep

De genoemde thema's zijn in tabelvorm nader uitgewerkt op basis van thematiek, betrokkenen en de aansluiting op de systematiek. Ook dit zal in fase 1 verder uitgewerkt worden.

Tabel: Scope, organisatie en relaties buiten KNA

Aandachtspunt	Wie is het eerste aan zet?	Aansluiten op/relatie met
<i>Een goed toepasbare KNA</i>		
1. Audittijd en auditfrequentie heroverwegen	SIKB Pb: overleg met CH en CI met als resultaat: Advies aan Regiegroep	
<i>Een gebruiksvriendelijke KNA</i>		
2. Wens tot minder administratieve regeldruk bij certificaathouders:	KNA Begeleidingscommissie	Lijst NVAO Lijst KNA Gebruikersgroep
•		
3. Onderscheiden wettelijke en niet wettelijk verplichte protocollen in de nieuwe, modulaire structuur	Regiegroep stelt vast KNA Becie 5.0 werkt uit	
<i>Een actuele en toekomstbestendige KNA</i>		
4. KNA en wetenschap/synthese	Werkgroep 1 (nieuwe werkgroep: adviseert Regiegroep en KNA Becie 5.0)	- Advies RvC - Besluit OCW
5. Innovatief onderzoek	KNA Becie 5.0	- Advies RvC - Besluit OCW - PM Best practice/handreiking Innovatief werken/voorlichting
6. PvE irt Onderzoeksplan	Zie onder 4	Zie onder 4 PM Status PvE onderzoeken (besluit CCvD)
7. Conserveren en Deponeren	KNA begeleidingscommissie Deponeren (bestaande Becie)	- Rapport Rubicon aan CCvD met concrete aanbevelingen - Advies KNA Becie Depotbeheer
8. Protocol Fysiek Beschermen	Werkgroep 2 (nieuwe Werkgroep: adviseert Regiegroep en KNA Becie)	
9. Toevalsvondsten	Werkgroep 2 (nieuwe Werkgroep: adviseert Regiegroep en KNA Becie)	Wet- en regelgeving (o.a. eigendom)
10. Maatwerk	Werkgroep 1 (nieuwe werkgroep: adviseert Regiegroep en KNA Becie 5.0)	Wet- en regelgeving
11. Archeologische begeleiding	Werkgroep 2 (nieuwe Werkgroep: adviseert Regiegroep en KNA Becie)	Wet- en regelgeving

BIJLAGE 2 GEBRUIKTE AFKORTINGEN

BAP	Biologisch-Archeologisch Platform
Begl.Cie	Begeleidingscommissie KNA 5.0
BRL	Beoordelingsrichtlijn
CCvD	Centraal College van Deskundigen
CGA	Convent van Gemeentelijke Archeologen in Nederland
CH	Certificaathouder
CI	Certificerende instelling
IPO/IWC	InterProvinciaal Overleg
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
NVAO	Nederlandse Vereniging van Archeologische Opgravingsbedrijven
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PvE	Programma van Eisen
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
RvC	Raad voor Cultuur
RWS	Rijkswaterstaat
SAMPL	Specialisten Archeologisch Materiaal Platform
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteit Bodem
VOiA	Vereniging Ondernemers in Archeologie